

Nr. 278 (751) III m.....S P A D E.....1947.XII.5. penktadienis

Molotovas pasiūlė atidėti konferenciją

Besvarstant Vokietijos problemas, Molotovas pasiūlė visus klausimus perduoti min. pavaduotojams ir jiems kiekvienam atskirai pavesti per du mėnesius paruošti darbus, prisilaikant Jaltos ir Potsdano konferencijų nutarimų. Po dviejų mėnesių pavaduotojai savo darbus patiektų ministeriams svarstymui.

Tai praktiškai reikštų konferencijos nutraukimą. Su tuo nesutiko kiti ministeriai. Tuomet Molotovas atsiėmė savo pasiūlymą. Spauda įmanto šiame Molotovo pasiūlyme ne norą nutraukti konferenciją, bet tam tikrą taktiką praradusį savo reikalavimus, nes tai įvyko po nesėkmingų derybų dėl Vokietijos sienų ir dėl klausimo, kas turės teisę dalyvauti sudarant taikos sutartį su Vokietija. Čia Molotovas buvo pasiūlęs tik tas valstybes, kurios kariavo su Vokietija, arba kurios turi bendras sienas su ja. Kitiems ministeriams su tuo nesutikus, Bevin pasiūlė kompromisą: pakviesti kariavusias ir sienas turinčias valstybes, o dėl likusiųjų valstybių dalyvavimo klausimą palikti atvirą. Su šiuo kompromisu Molotovas iš esmės buvo besutinkąs, tačiau Maskal užprotestavo, reikalaudamas visų paskelbusiųjų Vokietijai karą valstybių dalyvavimo.

Po Molotovo nepraėjusio siūlymo konferenciją laikinai nutraukti, pereita vėl prie Austrijos. Bevin pasakė kalbą, kurioje pareiškė, kad D.Britanija vis dar prisilaikanti Maskvos 1943 metų konferencijos nutarimų, numatančių padaryti iš Austrijos suvereną valstybę. Todėl ir dabar D.Britanija stovinti buv. vokiečių turto Austrijoje klausimo peržiūrėjimo ir už sąjungininkų tautų sunaikinto Austrijoje turto atlyginimo klausimo, nustatant patį atlyginimą ne didesnį negu ne sąjungininkų tautų piliečiams. Šie klausimai turi eiti pirmon eilėn.

Bidault grįžo į Londoną ir dalyvavo kartu su kitais ministeriais priėmimo pas karalių. Prieš tai visi ministeriai buvo priimti D.Britanijos min. pirm. Attlee.

-Austrijos užs. reik. min. Gruber kalbėjusi su Bevinu ir Marshalliu. Manoma, kad jis tarsis ir su Molotovu ir ~~su~~ Bideault.

Kaip padalinta Palestina

JTautos nutarė, kaip jau buvo pranešta, padalinti Palestiną pagal šį planą. Jeruzalė kaip krikščioniška šventovė bus paskelbta laisvu miestu. Likusioji šalis padalinta tarp žydų ir arabų 3:2 santykiu. Į žydų sritį įeina beveik visos Viduržemių jūros pakraštis su miestais Haifa (cheminė pramonė, naftos vamzdžiai), Tel-Aviv (žydų kolonizacijos centras), ir Jaffa (daugiausia arabų apgyventa). Šiame jūros pakraštyje žemė yra derlinga ir išvystytas žemės ūkis. Be to, tenka žydams žemės sritis ties Genezareto ežerū (irgi derlinga žemė) ir dideli nederlingi plotai pačiuose pietuose, kur gyvena 50.000 klajokliai beduinai.

Jei šiuose plotuose užtikto uranijaus žymės pasitvirtintų, tai jie įgytų milžiniškos vertės.

Arabams paskirti du ruožai prie jūros: šiaurėje su Akka ir pietuose su Ghaza. Abu ruožai derlingi. Svarbiausiąjį arabų plotą tačiau sudaro ~~xxxxxxx~~ vidurinė Palestina, kuri nėra jau tokia derlinga. Arabų paskirtuose plotuose gyvena 150.000 žydų. Gi žydams paskirtuose plotuose gyvena 550.000 žydų ir 550.000 arabų. Dėl šios priežasties padalinimas atrodo labai problematiškas.

-Arabai išleido manifestą, kuriame skelbia šventąjį karą prieš Žydus.

Pasiruošimas atominiam karui

JAV-bių vyriausybė pranešė JTautoms, kad jos manančios steigti atominį ginklų bandomąją stotį Ramiajame vandenyne ant atolo (Koralų salos) Enevetok. Ten būsiančios įrengtos laboratorijos ir poligonai. JAV-bės prašo JTautų perspėti valstybes, kad vengtų plaukti arti atolo. Į JTautų

(Atkelta iš 1 pusl.) užklausa, ar nurodytoje vietoje bus bandomi ir kiti nauji ginklai, JAV-bės atsisakė pranešti.

-Panamos kanalo gubernatorius patvirtina JAV-bių vyriausybei projektą apsaugoti kanalą nuo atominio karo. Projektas numato tam tikrus įrengimus ir naujas kanalo šakas. Visas darbas kainuosias 2 su puse mil.dol.

-JAV-bių atominės energijos komisijos pirmininkas Lilienthal pareiškimu, JAV-bėse New Mexico valstybėje yra pastatyta daug fabrikų, kurie masiniai gamina atominius ginklus. Tam naudojama tonomis uranijas ir platonijus. JAV-bės paskyrė šekantiems metams atominiams ginklams gaminti 2,5 milijardų dol. Ar gaminamos vien tik atominės bombos, ar dar kitoki atominiai ginklai, Lilienthal nepasakė.

-Bulgarų komunistų vado Dnitrovo pareiškina patalpino "Izvestija". Ten rašoma, kad TSRS-gai esanti žinoma atominės bombos paslaptis ir JAV-bės savo atominio monopolio nustojusios. Dabar ir TSRS-ga galinti gamintis atominės bombas.

Streikai mažėja - sabotazas didėja

Po greitojo traukinio Arrass - Paryžius katastrofos, įvyko dar keturių traukinių katastrofos įvairiose Francūzijos vietose. Streikuoja geležinkeliečiai ir profesinės sąjungos kaltina vyriausybę ir gaullistus tyčia išprovokavę katastrofas, o vyriausybė kaltina geležinkeliečius. Pirmutinė katastrofa (Arrass-Paryžius) pareikalavo 24 žmonių gyvybių ir 40 sužeistųjų. Apie kitų katastrofų aukas dar nėra žinių.

Streikai tebesitęsia. vieni darbininkai grįžta prie darbo, kiti ji meta. Šiaurės Francūzijos metalurgai grįžo prie darbo. Toje pačioje šiaurėje demonstrantai apšaudė kariuomenę. Uostų darbininkai tebestreikuoja. Paryžiaus požeminių traukinių elektros jėgainę perėmė karo laivyno inžinieriai ir kariuomenė.

Francūzijos parlamento abiejį rūmai galutinai priėmė visą įstatymą kovai su streikais 413.138 balsų santykiu. Priėmimas vyko trukšmingoje atmosferoje. Komunistai įvairiais būdais trukdė ir kėlė truksmą, kad tik užtęsti laiką. Komunistai balsavo prieš net prieš savo įvestas įstatymo pataisas. Viso įstatymo priėmimo procedūros metu kariuomenės daliniai iš 4000 vyrų su kulkosvaidžiais ir ašarinėmis dujomis saugojo parlamento rūmus ir artimesnes gatves. Taip pat ir prezidentūra ir Champs Elisees buvo kariuomenės užimta.

Priėmus įstatymą galiojanti ligi 1948.II.29 d. krašto apsaugos ministeris pašaukė iš atsargos 1923 m. gim. 80.000 rezervistų. Įstatymas numatė šią teisę ir krašto apsaugos ministeris pareiškė, kad tai reikalauja krašto saugumas.

-JAV-bių finansų ministerio pavaduotojas Dalles atvyko į Paryžių, kur matysis su vyriausybės nariais ir su de Gaulle. Dalles nori vietoje patikrinti padėtį, ryšium su priimama trumpalaikė pagalba Francūzijai, Italijai ir Austrijai.

-Iš savo ūkio gen. de Gaulle atvyko į Paryžių.

-Papildomai pranešama, kad streikams mažėjant, padažnėjo pasipriešinimai policijai ir kariuomenei, o taip pat ir dažnėja sabotazo aktai. Tat manoma, kad vyriausybė savo kovoje su komunistais įėjusi į naują fazę. Provincijoje komunistai suorganizavo ginkluotus būrius, kurie rengia sabotazo aktus ir skelbia atvirą kovą. Nancy darbininkai statė barikadas, priešinosi policijai ir net turi dujokaukes prieš ašarojančias dujas. Komunistų partija įsakė savo nariams sunaikinti kompartijos liudijimus, kad arešto atveju nebūtų įrodyta, kad tai komunistai kelia riaušes. Paryžiuje buvo išdaužyti komunistų būstinės langai. Cannes mieste ginkluotas būrys užėmė paštą ir sutrukdė pašto susisiekimą.

-Brazilų komunistai rengė S.Paulo ir Pernabuko miestuose viešas demonstracijas ir neramumus. Brazilijos kariuomenė ir karo laivynas pasirengęs susitikti su komunistais.

-Tito vyks su jugoslavų delegacija į Bukareštą.

Leidžia Štadės Liet. Taut. Komitetas. Redaguoja L.Pilipavičius
Išeina kasdien, be šventadienių. Prenumeratos kaina RM 10